

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Westerwolde
T.a.v.
Postbus 14
9550AA Sellingeren

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Onze referentie
1166540

Olonummer

Datum 23 juli 2021
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Bijlagen
0

Naam
Adres Oude Weg 41
Postcode/plaats 9561LB Ter Apel
Gemeente/provincie Westerwolde; Groningen;
Monumentnummer 520945

Geacht college,

Op 21 juli 2021 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen met daaraan verbonden de volgende voorschriften:

1. De definitieve kleurkeuze voor de gangen, hal en trappenhuizen te maken op basis van kleurhistorisch onderzoek volgens URL 2004 van de Stichting ERM en de RCE in de definitieve keuze te betrekken.
2. Pas tot herstel van de oorspronkelijke vloeren in de twee kabinetten over te gaan nadat onderzoek is gedaan naar de samenstelling van het materiaal en met de RCE tot overeenstemming is gekomen wat de beste herstel- of restauratiemethode is.
3. De als gevolg van de doorbraken vrijkomende historische bestanddelen zoals tegels en kapstukken, in het gebouw zelf op te slaan ten behoeve van mogelijke restauratie- of reconstructiewerkzaamheden in de toekomst.

In onderstaande motivering licht ik dit nader toe. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

Het plan betreft een aanpassing van het schoolgebouw voor hedendaagse leerpleindoelstellingen. Het hoogmonumentale gebouw is een voor de provincie Groningen zeer belangrijk Gesamtkunstwerk in expressionistische, Amsterdamse School-stijl naar ontwerp van G. Westershout uit Amsterdam uit 1920.

Motivering

Over de plannen is ruim een jaar met regelmaat overleg gevoerd, heeft een locatiebezoek plaats gevonden en heb ik zowel mondeling als schriftelijk verschillende keren advies uitgebracht.

Dit heeft geleid tot instemming met:

- het maken openingen in de wanden van de klaslokalen
- het samenvoegen van enkele klaslokalen en annexe ruimtes
- diverse aanpassingen van klaslokalen met deels het behoud en deels het verwijderen of verplaatsen van monumentaal meubilair of inrichting
- de inrichting van een museumlokaal
- het maken van nieuwe, vrij geplaatste leerplekken in de nissen in de gangen
- het maken van een lockerruimte ter plaatse van de voormalige gymzaal.

Verschillende aanvankelijk beoogde wijzigingen aan het gebouw, zoals een groter aantal openingen in de wanden van de klaslokalen en het aanbrengen van plafondplaten in de gangen en het trappenhuis, zijn vanwege de hoge monumentale waarden achterwege gelaten. Dat vind ik zeer positief. De hoogmonumentale lerarenkamer van de school maakt geen deel uit van dit plan en blijft geheel intact. Ook dat is positief.

Ik stem in met de stukken zoals die nu zijn overlegd, op twee punten na:

1. Ik kan mij vinden in de kleurkeuze voor de klaslokalen en lockerruimte, die geïnspireerd is op de bijzondere expressionistische / Amsterdamse School-architectuur van het schoolgebouw. Kleur maakt een onlosmakelijk deel uit van deze architectuurstroming. De gekozen kleuren zijn echter niet gebaseerd op kleurhistorisch onderzoek. Voor de hoogmonumentale ruimten zoals de hal, gangen en trappenhuis kan ik daarom niet instemmen met de beoogde grijze kleur van de wanden.
Ik adviseer het volgende voorschrift in de vergunning op te nemen: de definitieve kleurkeuze van de gangen, hal en de trappenhuis te maken op basis van kleurhistorisch onderzoek volgens URL 2004 van de Stichting ERM en de RCE in de definitieve keuze te betrekken.
2. In het voortraject is veel gesproken over de bijzondere oorspronkelijke vloeren, die zich nog in de kabinetten en mogelijk onder de huidige vloerbedekkingen van de klaslokalen bevinden. Ik accepteer uit oogpunt van gebruik dat de vloeren alleen in de twee kabinetten in het zicht blijven en ben positief over de beoogde restauratie ervan. Ik heb echter verschillende keren aangegeven dat nader onderzoek naar het materiaal nodig is om tot een goed partieel herstel- of restauratievoorstel te komen. Ik heb voor u contact opgenomen met een bouwhistoricus met specifieke kennis van vloeren uit deze periode (mogelijk is het een magnesienvloer), er is verwezen naar het (uitstekende) bouwhistorisch rapport waarin aanknopingspunten voor onderzoek staan en ik heb aangeboden na te vragen of via het RCE-laboratorium in Amsterdam de samenstelling van

de vloeren achterhaald kon worden. Voor het laatste is er geen ruimte en tijd meer, maar ik adviseer met klem alsnog nader onderzoek naar de vloeren te laten doen voordat tot uitvoering wordt over gegaan. Ik adviseer hierover het volgende voorschrift in de vergunning op te nemen: pas tot herstel van de oorspronkelijke vloeren in de twee kabinetten over te gaan nadat onderzoek is gedaan naar de samenstelling van het materiaal en met de RCE tot overeenstemming is gekomen wat de beste herstel- of restauratiemethode is.

Voor de volledigheid adviseer ik het volgende voorschrift op te nemen met betrekking tot de vrijkomende bestanddelen: de als gevolg van de doorbraken vrijkomende historische bestanddelen zoals tegels en kapstukken, in het gebouw zelf op te slaan ten behoeve van mogelijke restauratie- of reconstructiewerkzaamheden in de toekomst.

Bij voorkeur wordt hiertoe een speciale en herkenbare kast of opbergplaats ingericht, die een schoon en veilig behoud van de materialen ook op de lange termijn garandeert.

Samenvattend ben ik positief over de uiteindelijke uitkomsten van het proces en adviseer u de vergunning te verlenen met inachtneming van de voorgestelde voorschriften. Aanvullend adviseer ik bovendien om specialistisch toezicht op de uitvoering te houden. Dat geeft meer garantie dat de werkzaamheden volgens de monumentenstandaarden zoals de uitvoeringsrichtlijnen van Stichting ERM worden uitgevoerd en ook dat de voorschriften daadwerkelijk kunnen worden nageleefd.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij **'Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten'** op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de minister van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,